

Як писати про судово-правову реформу

15-16 липня 2016 року
Львів

- Фото та відеозйомка - законодавчі та практичні аспекти
- Права журналіста на висвітлення теми, право на приватність,
- Джерела інформації та правила роботи з документами, захист джерел інформації
- Як правильно створювати матеріали
- Джерела отримання інформації



ФОТО та відеозйомка

Законодавчі та практичні аспекти

Законодавча база

- ❖ Конституція України
- ❖ Закон України Про друковані засоби масової інформації (пресу)
- ❖ Закон України Про рекламу
- ❖ Закон України Про інформацію
- ❖ Закон України Про інформаційні агенства
- ❖ Закон України Про телебачення і радіомовлення
- ❖ Закон України Про авторські та суміжні права
- ❖ **Закон України Про державну підтримку ЗМІ та соціальний захист журналістів**
- ❖ **Закон України Про заходи щодо попередження та зменшення вживання тютюнових виробів і їх шкідливого впливу на здоров'я населення**
- ❖ Закон України Про доступ до публічної інформації
- ❖ Закон України Про звернення громадян
- ❖ Закон України Про засади запобігання і протидії корупції
- ❖ Закон України Про оперативно-розшукову діяльність
- ❖ Закон України Про захист персональних даних
- ❖ Закон України Про забезпечення права на справедливий суд
- ❖ Закон України Про судоустрій і статус суддів
- ❖ **Кримінальний кодекс (171 стаття. Про перешкоджання журналістській діяльності)**
- ❖ Кодекс законів Про працю (КЗПП)
- ❖ Цивільний кодекс
- ❖ Судові рішення Європейського суду з прав людини

Правова основа фото-, відеозйомок

- ст. 34 Конституція України
- Кожен має право вільно збирати, зберігати, використовувати і поширювати інформацію усно, письмово або в інший спосіб - на свій вибір.
- Здійснення цих прав може бути обмежене законом в інтересах національної безпеки, територіальної цілісності або громадського порядку з метою запобігання заворушенням чи злочинам, для охорони здоров'я населення, для захисту репутації або прав інших людей, для запобігання розголошенню інформації, одержаної конфіденційно, або для підтримання авторитету і неупередженості правосуддя.



Правові підстави

- ЗУ «Про друковані ЗМІ» п. 3 частини статті 26: журналіст має право відкрито здійснювати записи... за винятком випадків передбачених законом



Закон України

Закон України «Про заходи щодо попередження та зменшення вживання тютюнових виробів і їх шкідливого впливу на здоров'я населення».

Read more: <http://www.pravoconsult.com.ua/zaborona-kurinnya/#ixzz3zqK2e53Q>

Стаття 1. Визначення термінів.

- ❖ **громадське місце** - частина (частини) будь-якої будівлі, споруди, яка доступна або відкрита для населення вільно, чи за запрошенням, або за плату, постійно, періодично або час від часу, в тому числі під'їзди, а також підземні переходи, стадіони;



Право на зображення

- Право особи на приватність включає в себе:
- право на зображення (ст. 301, 307 ЦК)
- на приватне життя (таємниця сімейного та особистого життя) (ст. 301 ЦК)
- право на особисті папери (ст. 303, 304 ЦК)
- право на таємницю про стан свого здоров'я (ст. 285, 286 ЦК)
- та інші особисті немайнові права (право на ім'я, на недоторканість ділової репутації)

Презумція згоди особи на зйомку

- 1 стаття 307 Цивільного кодексу ...відкрито на вулиці, на зборах, конференціях, мітингах та інших заходах публічного характеру
- частина 2 статті 307 ЦК «фізична особа, яка погодилася на знімання її на фото, кіно, теле чи відеоплівку може вимагати...
- припинення публічного показу в тій частині, яка стосується її особистого життя.

Місця, де людина розраховує на приватність

- Місця, які визначені місцями особистого користування
 - вбиральні
 - роздягальні
 - ванні кімнати
- У таких місцях людина правомірно розраховує на те, що її не бачать і нікого не має цікавити, чим вона займається.

Не є місцями загального користування

- Квартира, приватні помешкання, окремі кімнати ресторанів (вийняті для приватного користування), клуби «виключно для членів»).
- повинен враховуватися публічний статус особи (політик запросив додому)

Суспільний інтерес до «закритих» приміщень

- скоєння правопорушення особами
- порушення правил безпеки товарів, робіт, послуг
- викриття способу життя публічної особи, який не відповідає задекларованим статкам або принципам
- приховування інформації, яка має бути доступною
- інші випадки, які можуть «вписуватися» у суспільний інтерес

Отримання згоди особи на проведення зйомок

- 1. Ясно виражена згода - згода дана в письмовому вигляді. Найкращий варіант отримання згоди.
- 2. Усна згода. перед камерою чи під запис виразити згоду на зйомку.
- 3. Відсутність заперечень. Коли особа бачить, що її знімають чи фотографують, але не виразила своїх заперечень щодо проведенн зйомок.

Коли потрібна виключно письмова згода

- Для створення художніх творів (фото та відео ооби)
- від особи в потенційно чутливих ситуаціях (лікарня, карета швидкої допомоги, місця несвободи, судові засідання (яке не викликає суспільний інтерес), творчі приватні заходи
- використання зображення особи в рекламі (стаття 8 ЗУ про рекламу - забороняється без письмової згоди використання зображення особи

Відеозйомка дітей

- Згоду на зйомку дають: батьки, законні опікуни, керівники навчальних заходів.
- Вік дитини:
 - дитина до 14 років - за згодою батьків або з батьками
 - дитина після 14 років - може дати особливу згоду крім чутливих операцій (арешт, хвороба тощо)

- Правила поведження представників ЗМІ під час судового засідання
- Журналісти, присутні у залі судового засідання, мають дотримуватися визначених законодавством загальних правил поведінки в залі судового засідання:
 - вставати при вході до зали судового засідання суддів та при їх виході;
 - заслуховувати стоячи рішення суду;
 - виконувати розпорядження головуючого судді у справі;
 - додержуватися в судовому засіданні встановленого порядку;

Регламент, постанови, внутрішні інструкції та розпорядження

- Регламент, інструкції, внутрішні розпорядження мають базуватися виключно на законах України з посиланням на конкретну статтю
- В разі розбіжностей із законами, діяти мають закони України

Заборона аудіо- та відеофіксації можлива за...

- а також за клопотанням осіб, які беруть участь у справі, з метою забезпечення таємниці усиновлення, запобігання розголошенню відомостей про інтимні чи інші особисті сторони життя осіб, які беруть участь у справі, або відомостей, що принижують їх честь і гідність.

Має бути ухвала суду
про заборону з мотивацією чому

Джерела



ЄДИНИЙ РЕЄСТР ДОСУДОВИХ РОЗСЛІДУВАНЬ

Вибраний ключ

Пароль користувача

Вхід до системи неможливий

У разі виникнення технічних питань щодо роботи Реєстру необхідно звернутись до адміністраторів ЄРДР у відповідному регіоні. Контактні дані доступні за посиланням - www.gp.gov.ua/ua/erdr.html

<https://erdr.gp.gov.ua/>

Центр сертифікації ключів Генеральної прокуратури України: <https://ca.gp.gov.ua/>

- Для реєстрації необхідно особисто прийти до офісу центру реєстрації і надати оператору реєстрації такі документи:
 - заяву про проведення реєстрації, генерації ключів і формування сертифікату (приклад заяви можна подивитися на сайті);
 - оригінал паспорту;
 - оригінал службового посвідчення;
 - копію або виписку з наказу про призначення на посаду.

Частина 5 статті 19 Закону України «Про доступ до публічної інформації» передбачає, що за **змістом в інформаційному запиті має міститися:**

- 1) ім'я (ПІБ) або найменування запитувача, його поштова адреса або адреса електронної пошти, а також номер телефону, якщо такий є;

- 2) загальний опис інформації або вид, назва, реквізити чи зміст (загальний опис змісту) документа, щодо якого зроблено запит, якщо запитувачу це відомо (опис має бути хоч і загальним, але в той же час містити деталі, за якими можна буде визначити, що саме запитується);

- 3) підпис і дату **не більше 5 запитань!** запит в письмовій формі (в т.ч. факсом) **(строк відповіді може зрости до 20 днів)**

Громадські організації

Академія Української преси - <http://www.aup.com.ua/>

Інститут масової інформації - <http://imi.org.ua/>

Детектор медіа - <http://detector.media/>

Інститут розвитку регіональної преси - <https://irrp.org.ua/>

Відкритий суд - <http://open-court.org/>

Реанімаційний пакет реформ - <http://rpr.org.ua/>

«Чесно» - <http://www.chesno.org/>

USAID Справедливе правосуддя - <http://fair.org.ua/>

Нюанси

- Можна подавати запит письмово, електронною поштою, усно (при спілкуванні чи телефоном)
- Якщо не стосується життя та здоров'я громадян (до 48 годин) протягом 5 днів.
- Не більше 5 запитань, оскільки в іншому разі термін відповіді може бути збільшений до 20 днів.
- Доказовість подачі запиту - **персональний ідентифікаційний номер запиту! Запит має бути внесений в журнал обліку інформаційних запитів і мати відповідний номер.**

Від імені кого подавати

Від імені фізичної особи (журналіста)

Юридичні особи мають право подавати запит, але з ними все складніше: підписувати документи від імені юрособи може її керівник та ще максимум декілька осіб. У розпорядника опрацюванням запитів часто займаються чиновники і юристи, і в них може виникнути питання, чи є належні повноваження в того, хто підписав запит від імені юрособи, якщо не вказано, що це її керівник. Також, хоча це не вимагається Законом, чиновники можуть «придиратися» до наступних моментів: наявність печатки юрособи, наявність її бланку, вихідного номеру листа/запиту й т.п.

Оскарження

- Отримання відмови не означає, що не можна подати запит (клопотання) повторно
- Якщо відповідь (на Вашу думку) надана не повна або якщо просрочені строки відповіді - можна звернутися до прокуратури або до Уповноваженого Верховної Ради України з прав людини
- А в разі незадоволення діями, рішенням прокуратури - до суду

дату та вчинено підпис (стаття 5). Можна подати скаргу особисто, або через уповноважену на це іншу особу (за нотаріальною або аналогічною довіреністю).

Процедура подання та розгляду скарг до прокуратури щодо

порушення права на інформацію регулюється законом
Доскарги подаються нааяні рішення або коїї рішення, які приймалися за зверненнями раніше, а також інші документи, необхідні для розгляду скарги, які після її розгляду повертаються заявнику (стаття 16).

"Про звернення громадян".

Скарги приймаються до розгляду не пізніше одного місяця з часу ознайомлення з прийнятим рішенням і не пізніше року з моменту його прийняття (стаття 17).

Якщо ви звернулися зі скаргою, ви також маєте право, згідно статті 18 закону про звернення:

- а) особисто викласти аргументи особі, що перевіряла заяву чи скаргу, та особисто брати участь у перевірці поданої скарги чи заяви;
- б) знайомитися з матеріалами перевірки;
- в) подавати додаткові матеріали або наполягати на їх витребуванні прокуратурою;
- г) бути присутнім при розгляді заяви чи скарги;
- д) користуватися послугами адвоката або представника;
- е) висловлювати усно або письмово вимогу щодо дотримання таємниці розгляду заяви чи скарги;